

Η ΓΥΝΑΙΚΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ
ΤΕΥΧΟΣ 101 • ΙΟΥΛΙΟΣ 2016

Aphrodite Desiree Navab

*Η Πρέσβειρα της τέχνης
και της πολυπολιτισμικότητας
τριών χωρών*

Σελ.: 2-7

Ολυμπία Δουκάκη

*Η Ελληνίδα
που έγινε ο θρύλος
της 7ης Τέχνης*

Σελ.: 8-9

Αλίκη Βουγιουκλάκη

*Μια σταρ που θυμίζει
πάντα ελληνικό καλοκαίρι*

Σελ.: 11

Η ελληνο-ιρανικής
καταγωγής καλλιτέχνης
Aphrodite Desiree Navab

S T U D I O 2 6 G A L L E R Y

179 E 3rd St, New York, NY 10009

Studio 26 Gallery

congratulates

Aphrodite Désirée Navab

in receiving this honor from the National Herald.

Her art is exquisite in its power and beauty.

Η Aphrodite Desiree Navab είναι το τιμώμενο πρόσωπο στο «Γυναίκα» για το μήνα Ιούλιο

Της Αρίας Σωκράτους

Aν θα μπορούσε κάποιος να περιγράψει με μια φράση την Aphrodite Desiree Navab, η οποία έχει κατορθώσει να μετουσιώσει τις τρεις εθνικότητες της, Ελληνική, Ιρανική και Αμερικανική, σε μία, μέσω του μεγαλείου και της ιδιαιτερότητας της τέχνης της, αυτή θα ήταν «Πρέσβειρα της τέχνης και της πολυπολιτισμικότητας».

Η τέχνη της είχε περίοπτη θέση σε περίπου 150 εκθέσεις και συγκαταλέγεται στις μόνιμες συλλογές του Lowe Art Museum, του Harn Museum of Modern Art, του Casoria Contemporary Art Museum στη Νάπολη της Ιταλίας και στο Μου-

σείο Καλών Τεχνών του Arkansas State University ενώ το 2009 τα εκθέματά της φιλοξενήθηκαν στην έκθεση του Μουσείου Lowe Art Museum, με τίτλο «Through the Lens: Photography from the Permanent Collection». Στην έκθεση επιλέχθηκαν να προβληθούν μόνο 100 σημαντικές φωτογραφίες από τις χιλιάδες που έλαβαν μέρος.

Η πιο πρόσφατη έκθεσή της με τίτλο «When madness meets hunger» ξεκίνησε στις 10 Ιουνίου και ολοκληρώθηκε στις 3 Ιουλίου στο «Studio 26 gallery» της Νέας Υόρκης. Το «NY Arts Magazine» έκανε αφιέρωμα για την έκθεση, ενώ τα εκθέματά της προβλήθηκαν στις διεθνείς εκθέσεις τέχνης στο Μαϊάμι και στη Νέα Υόρκη, ενώ τον Νοέμβριο θα προβληθούν σε έκθεση τέχνης στη Σαγκάη.

Η Aphrodite Desiree Navab μαζί με τους αδελφούς της Alexander και Περικλή στην πόλη Ισφαχάν του Ιράν το 1971.

Η Πρέσβειρα της τέχνης και της πολυπολιτισμικότητας τριών χωρών

Οι λέξεις «Love/AGAPW/Eshq» από το έργο της «She speaks Farsi to 2009».

Ακολουθεί η συνέντευξη που μας παραχώρησε η Aphrodite Desiree Navab.

Με ποιο τρόπο έχουν συνεισφέρει οι τρεις πολιτιστικές σας ταυτότητες (η Ελληνική, η Ιρανική και η Αμερικανική) στην επίτευξη των στόχων σας ως καλ-

ηνωμένες Πολιτείες, γνώρισε τη μητέρα μου στη Νέα Υόρκη και αυτός ο έρωτας ακόμα διαρκεί μετά από πενήντα ολόκληρα χρόνια περιήγησης σε τρεις χώρες, μια επανάσταση, χωρισμό της οικογένειας και στενής επαφής με τον θάνατο. Ήταν οι πρώτοι στην οικογένειά τους οι οποίοι επέλεξαν να παντρευτούν κάποιον που δεν ανήκε στο θρήσκευμα και στην κουλτούρα τους και οι πρώτοι οι οποίοι με δίδαξαν την πολυπολιτισμικότητα, τον σεβασμό, την υπομονή, τον συμβιβασμό, την κατανόηση, την πίστη και την ανεκτίμητη αξία της παιδείας. Το παράδειγμά τους, τα υψηλά τους κριτήρια και η ακεραιότητά τους με εμπνέουν μέχρι σήμερα.

Η πρώτη μου γλώσσα ήταν τα Περσικά αλλά η ελληνική γλώσσα,

“ Εθεσα ως στόχο της ζωής μου να διευκολύνω την ανάγκη των ανθρώπων να κατανοήσουν τον κόσμο και να κατανοήσουν και οι άλλοι αυτούς πέραν των ορίων της γλώσσας και της διαφορετικής κουλτούρας, μέσω της τέχνης. ”

λιτέχνιδας και συγγραφέας; Θεωρείτε πως η ανάμιξη από τρεις διαφορετικές κουλτούρες ήταν το κλειδί της επιτυχίας σας;

Το πρώτο μου όνομα συμβολίζει την αγάπη και οι πρώτες μου αναμνήσεις είναι οι αναμνήσεις μιας αγάπης χωρίς όρια και προϋποθέσεις μεταξύ της Ελληνίδας μητέρας μου, Κατίνας Αρμενάκη, του Ιρανού πατέρα μου Dr. Ali Navab και των τριών αδελφών μου, Αλέξανδρου, Περικλή και Δήμητρας.

Είμαι Ιρανιά, Ελληνίδα και Αμερικανίδα. Πολλές φορές αστειεύομαι με τους γονείς μου ότι είμαι το παιδί της ειρήνης των μαχών μεταξύ Περσών και Ελλήνων. Γεννήθηκα στο Ισφαχάν του Ιράν από Ιρανό μουσουλμάνο πατέρα και από Ελληνίδα χριστιανή μητέρα. Το 1950 ο πατέρας μου τελείωσε την ειδικότητά του στην Καρδιολογία στις

το φαγητό και η μουσική έχουν κάνει κατάληψη στις αναμνήσεις μου. Τα πρώτα οκτώ χρόνια της ζωής μου τα πέρασα ζώντας δέκα μήνες στο Ιράν και δύο καλοκαιρινούς μήνες στην Ελλάδα διατηρώντας τους δύο διαφορετικούς πολιτισμούς των γονιών μου σε αρμονία. Η μητέρα μου βάφτισε και τα τέσσερα της παιδιά στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στον Λυκαβηττό στην Αθήνα. Τις Κυριακές στο Ιράν πηγαίναμε στην Αρμένικη Ορθόδοξη εκκλησία.

Ημουν μόλις οκτώ ετών όταν η Ισλαμική Επανάσταση το 1979 σήμανε το τέλος της παιδικής μου καθημερινότητας. Οι γονείς μου αποφάσισαν ότι θα ήμασταν πολύ πιο ασφαλείς στην Ελλάδα. Ομως στο αεροδρόμιο μας περίμενε μια πολύ δυσάρεστη έκπληξη: Ο πατέρας

...από τις συνταγές της γιαγιάς

Με αγνά υλικά

Χωρίς συντηρητικά και χημικά πρόσθετα

krinos

ΚΡΙΝΟΣ: Η σωστή επιλογή

1750 Bathgate Avenue, Bronx, NY 10457 • 1-718-729-9000 • www.krinos.com

Από δεξιά στα αριστερά: Μάντλιν Μπολ, πρέσβειρα Ναυσικά Βραιίλα, Πωλέτ Πούλου, Δρ. Ολγα Αλεξάκου, Ανθούσα Διακοπούλου, πρέσβης Γεώργιος Ηλιόπουλος, Νάνσυ Παπαϊωάννου, Αφροδίτη Σκιαδά, Δρ. Αφροδίτη Ναβάμπ, Ανθή Φιλίππου, πρέσβης Βασίλης Φιλίππου, πρέσβειρα Αικατερίνη Μπούρα, Δρ. Μιράντα Κοφινά, Πέννυ Τσίλα, Δικαστής Χάριετ Τζορτζ.

Η Aphrodite Navab στην αγκαλιά της μητέρας της Κατίνας, η μικρή της αδελφή Δήμητρα στην αγκαλιά της γιαγιάς της Ιφιγένειας. Τα τέσσερα παιδιά της οικογένειας βαπτίστηκαν στον Ιερό Ναό του Αγίου Γεωργίου στον Λυκαβηττό τη δεκαετία του 1970.

Η Aphrodite Navab παραλαμβάνει τον διδακτορικό της τίτλο στην εκπαίδευση και στην τέχνη στο Πανεπιστήμιο Columbia το 2004.

Συνέχεια από τη σελ. 3

μου δεν είχε δικαίωμα εξόδου από τη χώρα και αναγκάστηκε να παραμείνει στο Ιράν. Τον περιμέναμε να έρθει στην Ελλάδα δύο χρόνια. Τελικά, του επέτρεψαν να φύγει για ιατρικούς λόγους όταν διαγνώστηκε με καρδιακή ανεπάρκεια. Ενωμένοι

ξανά ως οικογένεια, το 1981 πήγαμε στη Νέα Υόρκη, όπου το αντι-Ιρανικό αίσθημα ήταν σε έξαρση.

Με φτύσιμο στο πρόσωπο και προσβλητικά λόγια, όπως: «Πήγαινε πίσω στο σπίτι σου βρωμο-Ιρανή», με καλωσόρισαν στις Ηνωμένες Πολιτείες. Από τότε υποβάλλω μέσω της τέχνης μου και του γρα-

Association of
Greek
American
Professional
Women

Συγχαρητήρια στην αγαπημένη μας

Δρα Αφροδίτη Ναβάμπ

Αντιπρόεδρο του A.G.A.P.W

που μας κάνει υπερήφανες με την προσφορά,
τη συνεργασία και τη φιλία της.

Της είμαστε ευγνώμονες.

Συγχαρητήρια στον «Εθνικό Κήρυκα»

ο οποίος προβάλλει και τιμά
την Ελληνοαμερικανίδα γυναίκα
και για την επιλογή της Δρ Ναβάμπ
για το «Γυναίκα» του Ιουλίου.

The Association of Greek American Professional Women (AGAPW) is a 501(c)(3) charitable and educational organization under Section 402 of the Non-for-Profit Corporation Law of the State of New York. For further information, please visit www.agapw.org

Η Aphrodite Navab με την κόρη της Shahrzad Katerina.

“ Η ενασχόλησή μου με τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς έχει εμπλουτίσει το υπόβαθρό μου στην τέχνη, το γράψιμο και την εκπαίδευση.

”

πού μου λόγω τα ερωτήματα που δεν μπόρεσα ποτέ να υποβάλω στον προσβολέα μου: «Το σπίτι μου; Εχω χάσει το σπίτι μου. Μπορείς να μου πεις πού είναι;».

Εθεσα ως στόχο της ζωής μου να διευκολύνω την ανάγκη των ανθρώπων να κατανοήσουν τον κόσμο και να κατανοήσουν και οι άλλοι αυ-

τούς πέρα των ορίων της γλώσσας και της διαφορετικής κουλτούρας, μέσω της τέχνης.

Υπηρετώ την τέχνη πάνω από είκοσι χρόνια και επιχειρώ να συμπεριλάβω τη φωνή του καλλιτέχνη μέσα στο γράψιμο της ιστορίας και

Συνέχεια στη σελ. 6

“Ο πατέρας της Aphrodite Navab, Dr Ali Navab με τη μητέρα της, Katina Armenakis Navab και τον μεγαλύτερο αδελφό της Alexander μπροστά από το Χριστουγεννιάτικο δέντρο στο Ισφαχάν του Ιράν τη δεκαετία του '60.

Η φωτογραφία που έβγαλε η Aphrodite Navab σ' ένα κατάστημα στο Λουξεμβούργο, το οποίο πουλούσε ελληνικές και βυζαντινές εικόνες και δίπλα ένα περσικό χαλί από το Qom. Αυτές οι δύο παραδόσεις συμβολίζουν την ομορφιά της ελληνικής και ιρανικής κληρονομιάς της Aphrodite Navab.

Ο πατέρας της Aphrodite Navab, Dr. Ali Navab.

Η κόρη της Shahrzad Katerina και ο γιος της Bijan Maximilianos στο ρεσιτάλ πιάνου του δεύτερου στο σχολείο του.

Συνέχεια από τη σελ. 5

την κριτική της τέχνης μέσω των δημοσιεύσεων και των διαλέξεών μου.

Μέσω της τέχνης και της γραφής μου, εξετάζω τις οπτικές παραγωγές και τις πολιτικές των δύο πολιτισμών και γράφω την ιστορία μου ως μετανάστρια μέσα, παράλληλα και ενάντια στην καταγεγραμμένη πορεία της ιστορίας της Βόρειας Αμερικής.

Εικόνες και λέξεις

Συνδυάζετε τα οπτικά μέσα με τη γραφή με σκοπό να διερευνήσετε διεθνικά θέματα στην τέχνη και στην εκπαίδευση. Μια παροιμία λέει πως μια εικόνα ισοδυναμεί με χίλιες λέξεις. Πιστεύετε ότι η εικόνα αποδίδει το νόημα πιο αποτελεσματικά από ό,τι η περιγραφή με λέξεις ή η περιγραφή είναι εξίσου αποτελεσματική με την εικόνα;

Είμαι μια διεπιστημονική καλλιτέχνης που χρησιμοποιεί εικόνες και λέξεις σε εκθέσεις και δημοσιεύσεις και διδάσκω την διερεύνηση διεθνικών θεμάτων στην τέχνη και στις πολιτιστικές σπουδές. Η τέχνη και η γραφή μου έχουν διαμορφωθεί από τον δρόμο που έχει χαράξει η προσωπική μου ζωή, η οποία είχε πολλές απροσδόκπτες στροφές. Η Ισλαμική Επανάσταση το 1978-1979 στο Ιράν με ανάγκασε να εγκαταλείψω βίαια την παιδική μου ηλικία, τους συγγενείς και τους φίλους μου. Αρχικά έζησα ως πρόσφυγας στην Ελλάδα και στη συνέχεια στις Ηνωμένες Πολιτείες προσπαθώντας να βρω μια συνοχή, ένα δικό μου χώρο ανάμεσα στις νέες αυτές κουλτούρες. Ανακάλυψα τη φωτογραφία ως φοιτήτρια στο Visual and Environmental Studies στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ. Αυτή ήταν η πρώτη φορά που κατόρθωσα να εξερευνήσω και να εκφραστώ μέσω της τέχνης και να ψάξω να βρω τι έχασα και τι κέρδισα μέσα από τις ερμηνείες της ζωής μου. Οι λέξεις μου εμπνέονται από την παρακαταθήκη των τριών πολιτισμών και έχουν τεράστια δύναμη για κάποιον ο οποίος έχει μεταναστεύσει και αλλάξει χώρα διαμονής. Το δέρμα μου είναι η επιφάνεια του χαρτιού όπου γεννιέται η τέχνη μου. Η ελληνική γλώσσα και τα Περσικά (Farsi) προέρχονται από αντίθετες κατευθύνσεις αλλά συναντώνται στη μέση σχηματίζοντας μια καλλιγραφία η οποία κυμαίνεται μεταξύ ιδιωτικού γκράφιτι και δημόσιου τατού. Η τέχνη μου είναι μια εναλλακτική αλληλεπίδραση μεταξύ δύο διαφορετικών πολιτισμών και αντιτίθεται στις πολιτικές εντάσεις των Ηνωμένων Πολιτειών και του Ιράν.

Η συγγραφική διαδρομή

Εχετε συμμετάσχει στη συγγραφή έξι ανθολογιών. Μπορείτε να μας δώσετε κάποιες πληροφορίες για το έργο σας αυτό;

Εχω εκδώσει ένα βιβλίο και δημοσιεύσει δεκαπέντε άρθρα σε ακα-

Η οικογένεια της Aphrodite Navab γιορτάζει τα γενέθλια της Αφροδίτης στο σπίτι τους στο Ισφαχάν του Ιράν.

δημαϊκά περιοδικά, ανθολογίες και εγκυκλοπαίδειες όπως: «Re-picturing Photography: A Language in the Making» in Photographic Theory: An Historical Anthology (2014), επιμελημένο από τον Andrew Hershberger, UK: Wiley Blackwell, το POWWOW: Charting the Fault Lines in the American Experience, Short Fiction from Then to Now (2009), επιμελημένο από τον Ishmael Reed. Η ανθολογία του Hershberger πάνω στη θεωρία της φωτογραφίας ήταν μια τεράστια τιμή για μένα καθώς τα κείμενά μου δημοσιεύτηκαν παράλληλα με τα κείμενα των αγαπημένων μου θεωρητικών και συγγραφέων όπως οι Mark Twain, Benjamin Franklin, Zora Neale Hurston και Gertrude Stein.

Η συμμετοχή στο «AGAPW»

Είστε Αντιπρόεδρος του Ελληνοαμερικανικού Οργανισμού «AGAPW», ο οποίος έχει ως αποστολή να προάγει την οικοδόμηση της κοινότητας και της ηγεσίας των Ελληνο-Αμερικανίδων γυναικών. Μπορείτε να μας δώσετε κάποιες πληροφορίες για τον οργανισμό αυτό;

Είμαι Αντιπρόεδρος και Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου από το 2010. Προτάθηκα από την ιδρύτρια και πρόεδρο του Οργανισμού, κ. Olga Alexakos, μετά από την επίσκεψή της σε μια από τις εκθέσεις μου και από τότε είμαστε αδελφές ψυχές. Ο στόχος μας είναι να προάγουμε την οικοδόμηση της κοινότητας και της ηγεσίας των Ελληνο-Αμερικανίδων γυναικών. Εχω αναλάβει τη διοργάνωση εκδηλώσεων και τον εκπαιδευτικό προγραμματισμό για πέντε χρόνια. Μια εκδήλωση την οποία θα ήθελα να αναφέρω είναι στο Ίδρυμα Ωνάση στην οποία ήμουν παρουσιάστρια και συντονίστρια του εναρκτήριου λόγου με τίτλο «Conversation with

Women leader series».

Θα ήθελα επίσης να αναφέρω πως από το 2010 είμαι επίσης Μέλος στην Επιτροπή Twenty of Network (20/20) και η αποστολή του Οργανισμού είναι να προετοιμάσει αρχηγούς από διάφορες γενιές στις Ηνωμένες Πολιτείες για να συμμετάσχουν αποτελεσματικά στην προαγωγή της επιχειρηματικής διπλωματίας και στην επίλυση διεθνικών προβλημάτων. Εχω συντονίσει διαλέξεις δημοσιογράφων, συγγραφέων και συμβούλων εξωτερικής πολιτικής.

Η ενασχόλησή μου με τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς έχει εμπλουτίσει το υπόβαθρό μου στην τέχνη, το γράψιμο και την εκπαίδευση.

Η καθημερινότητα

Ποια είναι η καθημερινότητά σας;

Εχω αφιερώσει τη ζωή μου στα δύο παιδιά μου, την Shahrzad Katerina και τον Bijan Maximilianos. Η Κατερίνα είναι είκοσι ετών και σπουδάζει Χημικός Μηχανικός στο Πανεπιστήμιο Columbia και ο Bijan είναι έντεκα ετών και πάει στην έκτη τάξη. Είχαν και οι δύο την ευλογία να μεγαλώσουν δίπλα στους γονείς μου και στα αδέρφια μου στη Νέα Υόρκη και να εντρυφήσουν τόσο στην ελληνική όσο και στην ιρανική κουλτούρα.

Κάθε Κυριακή πηγαίνουμε στον Αρχιεπισκοπικό Ναό της Αγίας Τριάδας και μετά απολαμβάνουμε ιρανικές λιχουδιές σε ένα εστιατόριο κοντά στην εκκλησία. Αυτός είναι ο δεσμός αγάπης που μου ενέπνευσαν οι γονείς μου και συνεχίζει να εμπνέει τα τέσσερα τους παιδιά και τα εννέα τους εγγόνια.

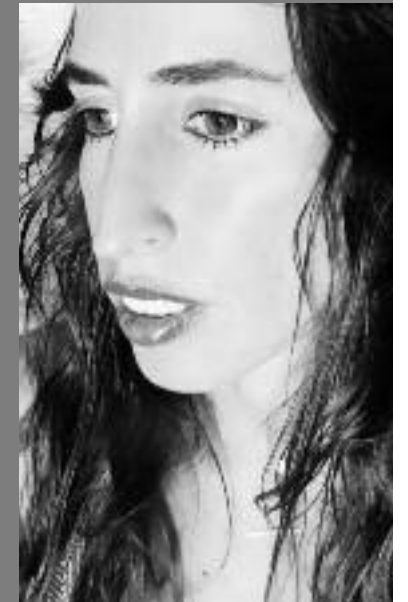
To Website της Aphrodite Desiree Navab είναι: aphroditenavab.net, και το Email: desireenavab@yahoo.com

Μετουσίωση τέχνης και εκπαίδευσης

Εχετε διδάξει τέχνη στο Πανεπιστήμιο της Φλόριδα, καθώς και μεταπτυχιακούς φοιτητές στο Μεταπτυχιακό πρόγραμμα της Σχολής Οπτικών Τεχνών. Τι σημαίνει για σας ο όρος διδασκαλία;

Τα θέματα με τα οποία ασχολούμαι στην τέχνη και την εκπαίδευση έχουν άμεση σχέση με τα γεγονότα τα οποία έπρεπε να καθορίσω εκ νέου κατά τη διάρκεια της εξορίας μου: τη μνήμη, τη γλώσσα, την ταυτότητα, τον πολιτισμό και τους τρόπους με τους οποίους οι εικόνες περιλαμβάνουν συγκεκριμένους στόχους ενώ παράλληλα αποκλείουν κάποιους άλλους. Ένας από τους πρωταρχικούς μου στόχους στη διδασκαλία είναι να ενθαρρύνω τους φοιτητές μου να διερευνήσουν διεξοδικά τις εικόνες της ταυτότητας και του πολιτισμού οι οποίες ανακυκλώνονται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και όχι να τους προμηθεύσω με περισσότερες μονοδιάστατες και στερεοτυπικές εικόνες. Αντίθετα, θέλω να γνωστοποιώ επιμορφωτικούς στόχους στο κοινό, εκεί όπου η τέχνη και η εκπαίδευση μετουσιώνονται σε ένα στοιχείο.

Εγίνα Επίκουρος Καθηγήτρια της Τέχνης αφού συμπλήρωσα τέσσερα χρόνια διδασκαλίας στη Σχολή Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου της Φλόριδα ως Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κι Επισκέπτρια κατά τα έτη 2000 έως 2005.

Πορταίτο της Aphrodite Desiree Navab"

Δρ Αφροδίτη Ναβάμπι,

πλουτίζεις τη ζωή μας με τη σοφία σου,
την αγάπη σου, την καλοσύνη σου,
το όμορφο πνεύμα σου.

Σε ευχαριστώ για τη φιλία σου,
για την προσφορά σου στο A.G.A.P.W
και στην Ελληνοαμερικανική Κοινότητα.

Αξία!

Δρ Ολγα Αξεξάκου
Πρόεδρος A.G.A.P.W